

EĞİTİM KURUMLARINDA TÜTÜN İLE MUCEDELE ÇALIŞMALARI

Halil POLAT

Halk Sağlığı Bilim Uzmanı

Millî Eğitim Bakanlığı
Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı
Okul Sağlığı ve Projeler Şube Müdürü

hpolat@meb.gov.tr

0312.413 37 98

10.Mayıs.2011

Kocaeli

Öğretmen ve öğrencilerimize koruyucu sağlık hizmeti sunmak, yaşam kalitesini yükseltmek, temizlik ve hijyen konularında gerekli eğitimi vermek, sağlık eğitimi ve öğretimi vermek suretiyle sağlıklı nesiller yetiştirilmesine katkıda bulunmak, bedensel ve ruhsal muayenelerinin yapılmasına destek vererek sağlık bilinci gelişmiş, sağlığından sorumlu bireylerin yetişmesine katkıda bulunmak üzere Bakanlığımızı temsilen Başkanlığımızca “**Okul Sağlığı Çalışmaları**” yürütülmektedir.

Bakanlığımıza bağlı 59 500 okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim, örgün ve yaygın eğitim kurumu bulunmakta, bu okullarda yaklaşık 800 bin öğretmen görev yapmakta, 18 milyon öğrenci ise eğitim görmektedir.

Adolesan ağındaki ilköğretim 2. kademesinde 6. 7. 8. sınıflar, ortaöğretim 9. 10. 11. 12. sınıflar olmak üzere toplam 7 sınıf düzeyinde ortalama **10 milyona** yakın öğrenci eğitim görmektedir. Bu öğrenci kitlesi ise sigaraya başlama bakımından önemli bir risk grubudur.

EĞİTİM KURUMLARINDA TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN ZARARLARININ
ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ İLE İLGİLİ BAKANLIĞIMIZCA YÜRÜTÜLEN
FAALİYETLER

03.01.2008 tarih ve 5727 Sayılı “**Tütün
Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü
Hakkında Kanun**” un yürürlüğe girmesi nedeniyle
aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu Kanunun uygulaması ile ilgili olarak
18.03.2008 tarih ve (2008/16) sayılı Genelge Valiliklere
gönderilerek;

*Okul idareleri ve kolluk kuvvetleri işbirliği ile okul
çevrelerinde tütün ürünlerinin paket açılarak adet şeklinde
veya daha küçük paketlere bölünerek satılmaması konusunda
gerekli önlemlerin alınması,

Örgün ve yaygın eğitim kurumlarımızda;

Dumansız çalışma ortamları oluşturulması konusunda, üniversiteler, sağlık kuruluşları, gönüllü kuruluşlar, basın ve yayın organları vb. kuruluşlarla işbirliği yapılarak eğitim, sportif ve kültürel faaliyetlere ağırlık verilmesi, konferans, açık oturum, panel vb. faaliyetlerin düzenlenmesi,

Bakanlığımıza bağlı her türlü örgün ve yaygın eğitim kurumları, öğretmen evleri, uygulama otelleri ile merkez ve tağra teğkilat hizmet birimlerinde; daha önceki uygulamalara bağlı olarak; sigara içme yeri olarak ayrılan mekânların kapatılması, öğrenci servislerinde kesinlikle sigara içilmemesi, sigara yasağına önce öğretmenler ve eğitimcilerin uyması,

Tütün ürünlerinin içilmesinin yasaklandığı yerlerde, yasal düzenleme ve buna uymamanın cezai sonuçlarını belirten uyarılar; salonlarda asgari on santimetrelık puntolarla, toplu taşıma araçlarında üç santimetrelık puntolarla herkes tarafından görülebilir yerlere asılması, Yeşilay kulüplerinin aktif hale getirilmesi, Sigara içmeyi hatırlatacak kül tablalarının kaldırılması,

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı binalarının kapalı alanlarında kesinlikle sigara içilmeyeceğinden bu hususun yerine getirilmesi için, birim amirleri gerekli tedbirleri alması, yasağa uymayanlar hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 39. maddesine istinaden idari para cezası ile tecziye edilmesi talimatı verilmiştir.

Valiliklere gönderilen 05.05.2008 tarih ve 1674 sayılı yazı ile 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramlarında;

*Törenlerde; öğrencilerin geçitleri esnasında üzerinde sigaranın zararları konusunda yazılmış pankart ve bez dövizlerin taşınması, imkânlar ölçüsünde fon gösterileri ile tören sunucularının sigaranın zararları konusunda verilecek kısa mesajların verilmesi,

*Tören alanı ile tören güzergâhlarının kolaylıkla görülebilecek yerlerine, konuyla ilgili afiş ve posterlerin asılması talimatı verilmiştir.

Bakanlığımız ve “**Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu**”nun işbirliğiyle; Sigaranın zararlarını **içeren 3 posterden 60.000 okula $60.000 \times 3 = 180.000$** adet bastırılarak dağıtılmıştır.

Seni Seviyorum

*DÜNYA BİGARASIZ GÜNÜ

**DAYANAĞINIZ
SİGARA OLMASIN**

HAYATINIZ İÇİN TEMİZ BİR SAYFA AÇIN
SİGARAYI BIRAKIN!

Bakanlığımız ve Türk Toraks Derneği işbirliği ile İlköğretim 6-7 ve 8 sınıf, ortaöğretim öğrencilerinin tamamını bilgilendirmek amacıyla **”Sigaranın Zararları”** konulu eğitim sunusu Başkanlığımız web. Sayfasına yerleştirilmiştir.

Orta ğretim kurumlarının 9. sınıflarında okutulan **“Sağlık Bilgisi”** dersi programının güncelleştirilmesi kapsamında sigaranın zararları konusunun yer alması sağlanmıştır.

Bakanlığımız ile Dünya Sağlık rgt Türkiye Ofisi işbirliğinde gençlerin tütün konusunda tutum ve davranışlarını belirlemek amacıyla sağlık meslek lisesi meslek dersleri öğretmenleri vasıtasıyla 30 ilde, 70 okulda **“Küresel Gençlik Tütün Araştırması”** yapılarak sonuçları yayınlanmıştır.

Sağlık Bakanlığınca yürütülen “**Ulusal Tütün Kontrol Programı Eylem Planı (2008-2012)**” çerçevesinde; Bakanlığımıza verilen görevler yerine getirilmektedir.

Sigara ve Sağlık Ulusal Komitesince (SSUK) yapılan toplantı ve çalışmalara katılım sağlanarak tütün mücadelesine katkı verilmektedir.

Ülke genelinde 81 ilden 218 öğretmen beşer günlük eğitimler sonunda il eğitimcisi olarak yetiştirilmişlerdir.

23-27/05/2011 tarihleri arasında Samsun Bafra Öğretmenevinde 82 öğretmen daha eğitime alınarak bu sayı 300'e ulaşacaktır.

İl eğitimcisi olarak görevlendirilen 218 öğretmen; Sağlık İşleri Daire Başkanlığının teklifi ile Bakanlığımız Hizmet İçi Eğitim Dairesi Başkanlığının 14.01.2011 tarih ve 171 sayılı talimatı ile ülke genelinde eğitimlere başlamışlardır.

Eğitimler halen devam etmekte olup, 2011 yılı sonunda tamamlanması planlanmıştır.

Tütün ve Mamullerinin Zararlarının önlenmesi için yasaklarla birlikte uzun vadede toplumu eğiterek, zararları hakkında bilinçlendirerek bir başarı elde edilebileceği düşünülmektedir.

Bakanlığımızca yetiştirilen il eğitimcileri vasıtasıyla öğretmenlerimizi, daha sonra eğitim alan öğretmenlerimiz aracılığı ile öğrencilerimizi ve velilerimizi bilinçlendirmeye çalışıyoruz.

ÖNERİLER

Bakanlığımızın koordinesinde;

1. Diğer kamu kuruluşları ve STK ların desteği ile hazırlanacak eğitim materyalleri resmi onay alındıktan sonra çoğaltılıp öğretmen ve öğrenci eğitimlerinde kullanılabilir.

2. İl Tütün Kontrol Kurulu çalışmalarında il eğitimcilerimizle işbirliği yapılabilir,

3. Okul içinde ve bahçesinde tütün tüketiminin yasak olması nedeniyle bahçe duvarı dışında sigara içen öğretmenlerin bu durumlarının önlenmesine yönelik çalışma yapılabilir.

4. Sigara içen öğrencilere ceza vermek yerine sigaradan dolayı sağlığını kaybetmiş olan kişileri hastane veya evlerinde ziyaret ederek, öğrencilerin sigaraya başlamamaları konusunda bilinçlendirilebilir. Böyle bir uygulama ülke genelinde projelendirilebilir.
5. Öğretmenler sigarayı bırakıyor kampanyaları yapılabilir.
6. Öğretmenler arasında sigara içme durumu araştırması/anketi yapılabilir.

SİGARA=KOAİ

*Sigara içme, olursun KOAİ,
Sağlığın gider, sonra deme eyvahi.*

*Nefesin temeli sağlam akciğer,
Sigara içme, senin olsun zafer.*

*Nefesini ölçtürerek, akciğerini koru,
Sağlıkla ilgili bırakma soru.*

*Nefes testinden sakın kaçma,
Akciğerinde yara açma.*

*Sigara içme, doktordan ihtar,
Senin yaptığın, düpedüz intihar.*

*Sağlık için üfle bir boru,
Geç kalmadan, sağlığını koru.*

*Sigaramın zararını bil,
Yoksa Çalar kapını Azrail.*

Habib POLAT

Katkı ve katılımınız için

TEŞEKKÜR EDERİM